

Uppföljning kulturnämndens verksamhetsbidrag 2020

Kulturnämnden beviljade i verksamhetsplan och budget 2020 verksamhetsbidrag till 79 organisationer och bidrag för pågående utvecklingsprojekt till 13 organisationer. Bidragen fördelades till externa aktörer inom områdena:

- litteratur och serier
- bildkonst, form och design
- film, digitala spel och transmedia
- scenkonst och musik
- kulturarv
- folkbildning
- internationalisering
- nationella minoriteter

Regional biblioteksverksamhet tilldelades också verksamhetsbidrag för året. Då denna verksamhet bedrivs inom ramen för kulturförvaltningen, ingår redovisningen i kulturnämndens verksamhetsberättelse för aktuellt år.

Verksamhetsåret

Verksamhetsåret 2020 var för hela kulturlivet ett exceptionellt år, präglad av en pandemi som från inledningen av mars på många olika sätt kom att påverka organisationernas möjligheter att genomföra sin verksamhet. Med restriktioner och nedstängning förändrades förutsättningarna drastiskt för all publik verksamhet, och medlemsorganisationer och stödorganisationer fick se kulturarbetare hamna i mycket svåra situationer.

Organisationerna hade sina specifika förutsättningar att bedriva verksamhet under året. Vissa fick stänga helt periodvis enligt beslut av huvudmännen, andra kunde ha öppet hela året. Även lokalernas utformning påverkade möjligheterna att fortsätta med en publik verksamhet. De ekonomiska förutsättningarna för att upprätthålla verksamhet var också till viss del

beroende av organisationsform och huvudmannaskap. Mer än hälften, 58 procent, som hade verksamhetsbidrag 2020 var ideella föreningar. Övriga var ekonomiska föreningar, stiftelser, kommunala eller statliga förvaltningar samt bolag, varav flera kommunala.

Till kulturnämndens verksamhetsbidrag 2020 följde villkor, dels gemensamma för samtliga organisationer, dels särskilda villkor för respektive organisation. Villkoren fastställdes av kulturnämnden i samband med beslut om verksamhetsplan och budget i oktober 2019 och februari 2020, innan pandemin förändrade förutsättningarna. I sin återrapportering för verksamhetsåret har organisationerna fått sammanfatta hur villkoren kunnat uppnås under året, men med en tydlig anvisning i redovisningsformuläret att Region Skåne vid uppföljningen skulle ta hänsyn till de särskilda förutsättningar som varit på grund av pandemin. För respektive organisation kunde sedan konstaterats att verksamhet bedrivits på bästa sätt utifrån rådande förutsättningar och att stora och snabba omställningar också gjordes.

I en genomgång av kulturnämndens verksamhetsbidrag för 2020 har fokus oundvikligen lagts på den delen av året då verksamhet fick ställas om, hitta nya former, skjutas upp eller helt ställas in. Publikperspektivet har också varit centralt. En redovisning för året av mer kvantitativa uppgifter i form av antal genomförda arrangemang och aktiviteter eller besöks- och publiksiffror är dock problematisk, då mycket kom att genomföras digitalt. Rådande system för uppgiftslämning via Kulturdatabasen, ägd av Myndigheten för kulturanalys, var inte anpassad för den stora omställning till andra format som kom att ske. Bedömningen har därför gjorts att utgångspunkter inte funnits för en mer övergripande redovisning och uppföljning av kulturnämndens verksamhetsbidrag 2020 per verksamhetsområde eller konstområde.

Fig. Fördelning av intäkter, samtliga mottagare av verksamhetsbidrag 2020.

Litteratur och serier

Centrumbildningar

De tre centrumbildningar inom litteratur och serier fick alla fick under året lägga stort fokus på medlemmars situation och behov, då många hamnade i ekonomisk kris på grund av uteblivna uppdrag. Insatserna omfattade stöd genom fortbildningar i digitala former för besök och framställningar och för marknadsföring. Insatser gjordes också för att inom branschen skapa förmedlingsuppdrag och flera nätverksmöten arrangerades.

Under året arbetade centrumbildningarna med digitala lösningar, för att ge möjlighet till ökad spridning i Skåne och att hitta nya samverkansparter. Digitala besök och författarmöten kunde erbjudas skolor och bibliotek, samtidigt som det personliga mötet mellan författare och läsare också försvårades av pandemin. Tillsammans genomförde centrumbildningarna *Mysiga Läsdagen* som en digital utbudsdag, med presentationer av serieskapares, författares och dramatikers upplägg för besök hos olika målgrupper, och verk inom de olika genrerna presenterades också. Evenemanget fick stor spridning med deltagare från hela Sydsverige.

En annan insats som genomfördes digitalt var *Manusrummet*, en samverkan mellan Centrum för Dramatik, Film i Skåne och Svenska Filminstitutet, där manusförfattare träffades och fick sig tilldelat en dramaturg/manuscoach för utveckling av filmmanus. I *Mötesplats: Serier*, som Seriefrämjandet genomförde i samverkan med Film i Skåne, fick i sin tur serieskapare pitcha sina projekt för en namnkunnig filmpanel bestående av filmskapare och producenter, där ett av projektet sedan sålts till USA för att bli film. Möjligheterna för centrumbildningarnas medlemmar att nå nya målgrupper förändrades emellertid drastiskt av pandemin. Det kräver såväl kunskap om målgrupperna som etablerad relationer, vilket inte var möjligt att helt upparbeta. Skolornas och bibliotekens beställningar av författare, dramatiker och serieskapare minskade också drastiskt. Andra insatser som fick stå tillbaka var till exempel skriv- och läsfrämjande projekt för barn och unga och insatser för att underlätta för verksamma författare från andra länder att få en regional författarplattform i Skåne.

Bildkonst, form och design

Området bildkonst, form och design är ett sammansatt område med 20 organisationer som fick verksamhetsbidrag 2020. Organisationerna har sammantaget en bredd såväl innehålls- och resursmässigt som geografiskt. De representerar konstnärliga resurscentrum, kollektivverkstäder, centrumbildningar, statliga konstinstitutioner, kommunala konstmuseer, konstförening och ideella föreningar. Inom verksamhetsområdet finns även konstbiennalen Bästa Biennalen, vars verksamhet består av ett regionalt nätverk där över 50 aktörer vartannat år tillsammans utgör en konstbiennal i hela Skåne.

Institutioner, utställare och arrangörer

Utställningsverksamheten inom bild och form kunde under året bedrivas i viss utsträckning. Moderna Museet Malmö, Malmö Konstmuseum och Form/Design Center hade under vissa perioder helt stängt och under andra öppet med restriktioner gällande besöksantal och med obligatorisk förbokning av biljetter. Samtidigt kunde Kivik Art Centre och Wanås konst med sina utomhusverksamheter notera de hösta besökssiffrorna någonsin. De flesta organisationer med publik verksamhet arrangerade digitala visningar och workshopar, streamade seminarium och gjorde presentationsfilmer. Många organisationer noterade också en större spridning, samtidigt som det är svårt att mäta vilka som tog del av utbudet.

Som för de flesta museer var 2020 ett mycket annorlunda år för Moderna Museet Malmö med stora förändringar av utställnings- och förmedlingsprogrammen. Året kunde dock inledas med en seminarierie tillsammans med Lunds universitet, kopplad till utställningen *Sensing Nature from Within*, som undersökte människans förhållande till naturen på ett både konstnärligt och existentiellt plan. I januari avslutades också samarbetsprojektet *Art in Motion* i form av en utställning på museet samt en visning i digital form av världens största LED-konstverk på Malmö Arena under handbolls-EM. Över 300 barn från fyra skånska kommuner deltog också i konst- och idrottsworkshops. Under hösten startades så projektet *natur♥konst = sant* i samarbete med Naturum Söderåsen. Projektets fokus är att få barn och unga att upptäcka och möta naturen genom konsten och den konstnärliga processen.

Malmö konstmuseum hade, trots att flera utställningar och projekt fick skjutas upp, möjlighet att visa två nya utställningar, varav *Alkemistens Laboratorium* framför allt riktades till barn och unga. Skolverksamheten anpassades och övrig program- och förmedlingsverksamhet ställdes huvudsakligen om till digitala format då många skolor inte kunde komma på besök. Under året initierade och etablerade museet också det regionala nätverket *Den platta jorden* tillsammans med Ystads konstmuseum, Röstånga konsthall, Åstorps konsthall och Tjörnedala konsthall. Nätverket syftar till att konstnärligt utforska Skåne och att motverka uppdelningen mellan stad och landsbygd.

Form/Design Center pendlade under året mellan perioder av delvist öppet och delvist stängt i den publika delen av verksamheten. Trots situationen genomfördes 15 utställningar och ett femtiotal aktiviteter. Omställningar gjordes till digitala format och satsningen på den digitala plattformen FDC Play gav möjlighet att ta del av aktiviteter. För *Forma!* som riktar sig till barn och unga med familjer, togs digitala instruktionsfilmer fram och tillgängliggjordes via FDC Play och sociala medier.

För Ystads konstmuseum präglades det konstpedagogiska arbetet också av restriktioner och av att museet fick hålla stängt under en period. På hemsidan kunde i stället ett arkiv med beskrivningar av konstpedagogiska metoder göras tillgängligt som ett sätt att samla och sprida konstpedagogik. En utställning arrangerad av tre gymnasieungdomar med temat att vara unga idag, blev också ett sätt att nå ut med konst. För Bästa Biennalen, som drivs av museet, var det ett så kallat mellan år och därmed ingen konstfestival. Många av insatserna som fortbildningar, nätverksträffar och utvärderingssamtal kunde ställas om till digitalt format. Mot slutet av året fokuserade arbetet också på den planerade uppväxlingen av biennalen inom Regionsamverkan Sydsverige.

Både Kivik Art Centre och Wanås Konst hade med sina utomhus-verksamheter ett stort antal besökare. Kivik Art Center fokuserade som tidigare på kärnområdena skulptur, arkitektur och natur. Barn- och ungdomsverksamheten *Bygga Konst/Land Arc Kids* kunde tack vare utomhusaktiviteter ge 400 barn möjlighet att skapa och prata om konst och arkitektur, och frågor om hållbarhet och hur den byggda miljön påverkar oss ingick i all pedagogisk verksamhet. På Wanås var besökstrycket mycket högt under sommaren, vilket ställde krav på logistik och information, såväl online som skyltning. Även utställningsverksamheten fick anpassas och avgränsas till en konstnär som presenterades i ett mer fokuserat format. Andra publika evenemang kopplade till utställningen ställdes däremot in för att undvika trängsel. Den pedagogiska verksamheten påverkades också av pandemin. Omfattningen närmast halverades, bland annat beroende på att skolor inte kunde komma till Wanås. I stället arbetade pedagogerna med uppsökande verksamhet.

För utställare och arrangörer som Lilith Performance Studio och Signal för samtidskonst innebar situationen med pandemin en rad utmaningar. Av de två planerade stora produktionerna fick Lilith Performance Studio ställa in den ena helt och därmed möjligheterna att delta i ett performanceverk tillsammans med konstnärer och musiker. Produktionen, *The Documentary*, var däremot redan från början pandeminanpassad och byggde på små grupper om 3–5 personer som togs med på en vandring i en arkitektonisk konstruktion uppbyggd som en dokumentärfilm. För Signal - Center för samtidskonst var möjligheten för diskussion och strategiskt publikarbete under året begränsade då många programaktiviteter ställdes in eller flyttades fram. Utställningsprojektet *A Malmö Trilogy* kunde däremot omformas och förlänga. Tre konstnärer med nuvarande eller tidigare anknytning till Malmö bjöds in att arbeta med utställningen, som berättades i tre kapitel där varje kapitel hade en huvudröst.

För Landskrona Foto innebar omställningen till digitala internationella branschdagar för fotografer däremot att fler kunde delta. Festivalen med utställningar utomhus och digitala program fick också ett stort antal

besökare och de digitala formaten möjliggjorde för en internationell publik att delta. Under festivalen arrangerades också *Landskrona Foto Friends*, en plattform som visade fotoutställningar som ägde rum i och runt Landskrona samtidigt som festivalen.

Aktörer som Konstfrämjandet Skåne och Östra Skånes Konstnärsgrupp (ÖSKG) ställde också om för att kunna nå sin publik. I sitt konstpedagogiska arbete för barns möte med samtidskonst lade till ÖSKG upp instruktionsfilmer på sitt instagram-konto när det inte gick att komma till konsthallen. För Konstfrämjandet var det viktigt att inte helt ställa in konst i vården-projekten. I stället för konstnärsbesök gjordes presentationsfilmer med konstnärerna i deras ateljéer. Paket skickas sedan ut till fyra boenden med filmer, konst, taktila verk och material för workshopar. Som en liten motpol till det digitala landskapet startade Konstfrämjandet också projektet *Konstpool*, där konstnärer brevväxlade med människor som blivit isolerade under pandemin. Genom projektet kunde uppdrag ges till konstnärer samtidigt som nya målgrupper oberoende av geografi kunde nås.

Skånes konstförening kunde, trots omständigheterna, genomföra ett par utställningar och en del arrangemang. Antalet besökare minskade dock drastiskt, samtidigt som verksamheten ökade sin digitala närvaro med såväl utställningar som program online. Projektet *Södra Sofielunds museum*, med syftet att hitta former för ökad delaktigheten bland unga och unga vuxna i konstförenings närområde Seved, kunde också slutföras med en fortsättning inom ordinarie verksamhet.

Centrumbildningar, kollektivverkstäder och resurscentra

Inom bild- och formområdet finns flera medlemsorganisationer med verksamhetsbidrag, som konstnärliga kollektivverkstäder och centrumbildningar. Organisationerna ska verka för att skapa förutsättningar för konstnärlig skapande och konstnärliga uppdrag. I samarbete med kulturförvaltningen tog kollektivverkstäderna – KKV Grafik Malmö, KKV Monumental, KKV Textiltryck Malmö, KKV Nordvästra Skåne och Mediaverkstaden Skåne – och de två resurscentra för konstnärlig produktion, Keramiskt center och Ifö Center, fram en broschyr med presentationer av verksamheterna.

Centrumbildningarna Konstnärscentrum Syd och Konsthantverkscentrum Skåne utgjorde under året en viktig resurs för sina medlemmar.

Konstnärscentrum startade en ny gren i verksamheten, *Plattform KC Syd*, för samtal och samarbeten för att lyfta och stärka konstens roll i det offentliga rummet. Under året arrangerades också utställningar i de egna lokalerna, föreläsningar på Malmö Konsthall och samtal på Skissernas Museum i Lund. Konsthantverkscentrum omdisponerade resurser till fortbildningar inom digitalisering, affärsverksamhet och marknadsföring och för att utveckla webshopar. Genom samarbeten med Wanås konst och

Form/Design Center kunde konsthantverk också tillgängliggöras för en bredare publik.

Genom omställningarna till digitala lösningar kunde centrumbildningar och kollektivverkstäder upprätthålla nätverk och genomföra fortbildningar och arrangemang. Mediaverkstaden Skåne byggde en studio för webbsändningar och i samarbete med Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter och Nätverkstan Kultur i Göteborg genomfördes en digital tidskriftsfestival med flera medverkande tidskrifter som deltog med intervjuer, uppläsningar och presentationer.

Kollektivverkstäderna märkte i början av pandemin en nedgång i användningen av resurser, liksom också att medlemskap avslutades. Samtidigt gjordes anpassningar av lokaler och andra resurser. Bland annat införde flera verksamheter digitala bokningssystem för maskiner och verktyg. Kollektivverkstäder är emellertid inte bara platser för fysiskt arbete utan även för konstnärliga utbyten, samtal, fortbildning och kunskapsdelning, något som i hög grad påverkades av situationen med pandemin. KKV Textiltryck påbörjade *Kunskapsbanken* där medlemmar delar med sig kunskap, men tyvärr fick flera inplanerade tillfällen ställas in.

De båda resurscentra fortsatte att driva sin verksamhet, men samarbeten och samverkan fick också ställas in eller skjutas upp då samarbetsparter i sin tur drog ner på verksamhet. För Keramiskt Center fick ett arrangemang som *Keramikdagar* ställas in och också många bokningar uteblev. Kurser för professionella keramiker kunde genomföras, med deltagare som representerade en stor geografisk spridning. Lovverksamhet för barn och unga kunde också arrangeras och olika kortkurser, workshopar och skapande skola-aktiviteter. För Ifö Center var det främst de guidade turerna på området och olika nätverkssamarbetena som drabbades. Internationella residens och samarbeten fick skjutas upp på obestämd tid. Fokus kom att läggas på samarbeten av mer lokal karaktär, som till exempel skapande skola-insatser för samtliga barn i två årskurser i kommunens grundskolor.

Film, digitala spel och transmedia

Filmaktörer och festivaler

Inom visningsområdet gjordes under året stora omställningar och anpassningar. Olika mötesformer utvecklades och fortbildningsinsatser för filmare och kreatörer genomfördes. Film i Skåne slopade samtliga deadlines för ansökningar, och omprioriteringar gjordes från insatser i produktion till projektutveckling för att stödja en bransch i kris. En enkät gick ut till biograferna, de större festivalerna och till skolbiosamordnare för att få en bild av hur de hanterat pandemin. Många frågor kom också om filmvisningar utomhus och om visningar i mindre skala på nya platser. Samtidigt kunde Film i Skåne, genom den digitala omställningen, summera

2020 som ett år då fler än någonsin tidigare deltagit på festivaler, föreläsningar, samtal och workshopar. Då bokningar av skolor på Ystad studios i flera fall inte kunde genomföras, togs till exempel ett digitalt program fram riktat till skolan.

Genom omställningen till festival online fick filmfestivalerna en stor publik utanför salongerna, en möjlighet till större spridning och delaktighet och att nå ny publik. Nordisk Panorama gjorde filmfestivalen tillgänglig gratis för alla i de fem nordiska länderna och festivalen förlängdes också från sex till tio dagar. BUFF var planerat att börja samtidigt som samhället stängde ner och blev därför i stället framflyttad till fyra dagar i september. Utöver filmer som visades på biograf Panora med regissörssamtal via nätet, erbjöds också filmer online till skolor i Malmö, Skåne och övriga Sverige. Unga kan ha svårt att delta på plats under en festival. Pixel filmfestival, den regionala filmfestivalen för unga filmare, fick därför genom *Pixel online!* en stor publik utspridd över hela Skåne. Unga filmare, talanger och etablerad bransch deltog under de två dagarna.

Den tioårsjubilerande Malmö Arab Film Festival (MAFF) hade visningar på plats med publikgränser och därmed också med färre deltagare än normalt. Festivalens forum för nordisk och arabisk filmindustri fick däremot en hybridform med ackrediterade både online och på plats. Genom *Skåne Turné*, satsningen på att visa arabisk film i hela Skåne, genomfördes under året också visningar på skolor och bibliotek på sex olika orter.

För festivalerna fördes under året också en diskussion kring rättigheter och vad som är en önskvärd utveckling när det gäller balansen mellan biografen och andra visningsfönster. BoostHbg lyfte också fram vikten av att sprida kunskap i kultursektorn inom det audiovisuella området, men även i stort, kring konstnärers och kulturaktörers möjligheter till inkomst, publikarbete och spridning på en digitaliserad marknad. I föreläsningar för kulturinstitutioner i Helsingborgs stad berördes innovationsstrategier och förhållningssätt.

Som alla biografer drabbades Folkets bio Malmö hårt av pandemin. Trots begränsning på åtta personer i publiken valde dock Panora, som en av få biografer, att ha öppet med repertoar och visningar i samtliga tre salonger. Visningsverksamheten av film för barn och unga, liksom samarbeten med festivaler, minskade däremot minskat drastiskt.

Centrumbildning och förening för spelutveckling

Filmcentrum Syd kunde under pandemin inte fungera som den öppna mötesplats man vanligen är för medlemmarna. Kompetensutvecklingsinsatser, filmträffar och även den årliga visningen av medlemmarnas filmer genomfördes digitalt, men det normalt sett stora samarbetet med de större

festivalerna uteblev. Filmcentrum kartlade under året sin medlemsbas och riktade särskilt fokus på filmintresserade unga i ålder 19–24 år.

Medlemsföreningen Game Habitat stärkte under 2020 sin position som resurs- och branschplattform för digitala spel. Verksamheten var involverad i ett flertal projekt, bland annat i utvecklingen av ett koncept kring ett spelfokuserat upplevelsecenter i Malmö. Under året avslutades också projektet *Spelkonsulent för barn och unga* med syfte att undersöka förutsättningarna och nödvändiga strukturer för arbetet kring ökad spelkunnighet. Projektet avslutades med *Spelkunnighetsdagen* online för pedagoger, lärare och bibliotekarier för att öka kännedomen kring spelutveckling och spelkultur.

Scenkonst och musik

Symfoniorkestrar och opera

Malmö Symfoniorkester var en av de få orkestrarna i Sverige som under året fortsatte konsertverksamheten helt utan avbrott. Innan pandemin slog till hann en stor konsertsatsning på Aretha Franklin genomföras inför publik i stora salen och stora delar av en Stravinskij-festival. Därefter fick en stor del av konserter och aktiviteter genomförts via streaming. Under hösten arrangerades också ett antal mindre konserter med begränsat antal i publiken, framför allt på Kanalscenen. Utöver de symfoniska konserterna på den digitala plattformen gjordes även Nallekonsertfilmer för barn, presentationer av orkestrens musiker, morgon-konserter, formatet Måndagsmusik i direktsändning från kanalscenen med mera. I det digitala utbudet kan särskilt programmet med världstrumpetaren Håkan Hardenberger nämnas. Den pedagogiska verksamheten kunde delvis fortgå, med skolbesök och studiebesök samt flera digitala insatser. Under året fanns dock begränsade möjligheter att utveckla samarbeten regionalt, medan många lokala fortsatte.

Helsingborgs Symfoniorkester kunde i stor utsträckning genomföra de planerade konserter, även om det var med en annan programläggning och med kraftigt reducerad publik. Storleken på ensemblen fick anpassas efter rådande direktiv, och under det andra halvåret fokuserade orkestern på kammarmusik och mindre besättningar. Hela verksamheten streamades och kunde nå en publik också genom digitala kanaler, i Sverige men även internationellt. Trots pandemin var en förhållandevis stor andel av publiken barn och unga. Orkestern genomförde urpremiären på en nyskriven föreställning baserad på sagan om *Den fula ankungen* och en ny föreställning för högstadieelever, baserad på Anne Franks dagbok för högstadieelever. Poulencs *Babar* med HSO och Nassim al-Fakir streamades till skolklasser i Kristianstad. En utmaning under året var samverkan med andra aktörer, men nya kontakter knöts också genom samverkan med lokala aktörer i streamingarbetet.

Malmö Opera hade flera slutsålda föreställningar av *Skönheten och odjuret* och *Orfeus i underjorden*, när institutionen som en av de första i landet stängde ner. Med streamade föreställningar, bland annat av musikalen *Funny Girl* och operan *Falstaff*, utomhusföreställningar, lastbilsturné och *Dagens sång* på Facebook kunde kontakten med publik upprätthållas. Robotkameror installerades i den stora salongen och på Operaverkstaden och föreställningar livesändas och nådde därigenom en stor publik. När Marianne Mörck deltog på *Dagens sång* fick inslaget en kvarts miljon visningar. Genom framför allt streaming visade det sig att operan fick en större andel av förstagångsbesökare än tidigare. För de avgiftsbelagda digitala föreställningarna noterades att andel förstagångsbesökare ökade, en ny publik som tidigare inte köpt biljett till de fysiska föreställningarna. Dessutom ökade aktiviteterna i sociala medier med fler följare och större spridning än tidigare.

Annan musikverksamhet

Genom *Musik i Syd Channel*, som redan var en etablerad digital scen, kunde Musik i Syd snabbt ställa om konserter till ett digitalt format och därigenom hitta alternativa vägar till publiken. I den mån det varit möjligt att ta emot en publik på plats gjordes detta också, parallellt med sändningarna och många utomhuskonserter. Konsertlängd kortades och framfördes utan paus, konserter repriserades och handlingsplaner och manualer till stöd för egna scener och externa medarrangörer utarbetades. Musik i Syd prioriterade att stötta det fria musiklivet och frilansmusikerna, som fick det extra svårt under pandemin. Ingångna avtal fullföljdes, digitala konserter genomfördes och scener ställdes om till studios. Också arrangörsledet fick stöd, utifrån deltagarnas önskemål och behov, både genom digitala sändningar och genom webinarier för kompetensutveckling inom till exempel digital marknadsföring och digitala plattformar. Under året var det också en omfattande aktivitet och engagemang genom sociala medier, vilket även främjade delaktigheten för publik oavsett geografisk hemvist. Stora insatser gjordes också inom äldreården, med digitala lösningar, personligt tilltal och uppsökande utomhusarrangemang för en målgrupp som var särskilt utsatt under pandemin.

Trots sommarens publikgräns genomförde Ystad Sweden Jazz i augusti festivalen, men i en reducerad version. Konserter streamades också genom Musik i Syd. Tonvikten låg av naturliga skäl på svenska jazzmusiker, medan flera amerikanska artister fick skjuta upp sin medverkan till kommande festivaler. En särskild satsning under året var också sex konserter tillsammans med elever från folkhögskolorna och Musikhögskolan, liksom en konsert för barn, *Jazz Kidz*, och konserter på äldreboenden. Ystad Sweden Jazz tog också initiativ till en insamling till stipendier för att stötta unga jazzmusiker.

Stadsteatrar

För Malmö Stadsteater var det ett år präglad av inställda och framflyttade föreställningar, gästspel, uthyrningar och ett i perioder helt stängt teaterhus. Rockmusikalen *Hedwig and the Angry inch*, som samproducerades med Malmö Opera och Riksteatern, kunde spelas för en *större* publik på Hipp men endast ett fåtal gånger på turné. Även *Fröken Julie*, *En handelsresandes död* och den nyskrivna pjäsen *Prekariatet* spelades fram till och med mars för att därefter ställas in. Under de kortare perioder då teatern höll öppet var samtliga föreställningar slutsålda. Efter stängningen i mars gjordes verksamheten i huvudsak tillgänglig digitalt via teaterns hemsida, även äldre filmade föreställningar. Tre nyproducerade föreställningar gjordes om till filmade versioner och streamades specifikt för skolor, som också erbjöds pedagogisk verksamhet digitalt, kopplat till föreställningarna. Sång- och diktprogram, baserat på Frödings liv och dikter, genomfördes också utomhus på äldreboenden i Malmö.

Helsingborgs Stadsteater kunde under året erbjuda nio egenproducerade föreställningar och var också en av de sista teatrarna i Sverige som stängde ner. Under stora delar av året var det dock inte varit möjligt att genomföra föreställningar för publik eller så blev det med ett avsevärt begränsat antal i publiken. Teatern erbjöd dock lika många produktioner som året innan, men med betydligt färre föreställningar. Av tre olika produktioner för barn spelades endast *Stora Drömspelet* för en mycket begränsad grupp. Teaterns nya satsning *Åskådarskolan*, med ambitionen att skapa fördjupad kontakt med nordvästra Skånes gymnasieelever fick däremot pausas.

Fria teatergrupper

Flera fria teatergrupper hade verksamhetsbidrag 2020, varav flertalet med särskild uppgift att producera professionell scenkonst för målgruppen barn och unga.

Expressteatern och Teater Sagohuset kunde i samverkan med lokala arrangörer, skolor, förskolor med flera genomföra klassrumsföreställningar, pedagogiska program och aktiviteter i ett stort antal kommuner. En del av verksamheten fick också ställas om och distribueras digitalt, vilket över lag fungerade bra, med undantag för föreställningarnas mer interaktiva moment. För Expressteatern fick urpremiär *Fin i kanten* skjutas fram, vilket i stället gav teatern tid att arbeta fram manus till två helt nya produktioner och referensgruppsarbetet med målgruppen skedde digitalt. Teater Sagohuset skulle, genom en förestående flytt till nya lokaler, stå utan egen scen under året och planerade därför tidigt för en utomhusföreställning, en satsning som visade sig vara mycket fördelaktig med tanke på de kommande restriktionerna. Format och tematik för föreställningen *Insektssorkestern* gjorde att den också bokades av helt nya kategorier av arrangörer, till exempel lokala hyresbolag, naturrum, hembygdsföreningar och olika gatukontor. På förfrågan av olika arrangörer filmades också *Pojken och*

stjärnan och ett nytt pedagogiskt material som kunde distribueras digitalt kopplat till föreställningen togs fram.

Månteatern hade två premiärer och spelade fyra produktioner för åldersspannet 6–18 år på hemmascen och delvis på turné. Föreställningarna kunde ges under korta perioder men för mycket färre i publiken än tidigare år. Inbokade turnéföreställningar av *Vi vet var du bor*, ersattes med en filmad version av föreställningen och organisationen Lyssnare utan gränser besökte klasserna live med pedagogiskt material kopplat till föreställningen. Projektet *MT Digital 2.0* sattes också, en betaversion av ett digitalt webbaserat pedagogiskt verktyg som komplement till teaterns föreställningar. Månteatern kunde konstatera att det under året var en utmaning att arbeta med referensgrupperna, men man kunde i begränsad omfattning träffa elever för att involvera dem i manusarbetet. Teatern hade däremot inte möjlighet att ha gästande konstnärer i residens.

Banditsagor kunde trots pandemin ha ett nära samarbete med sin publik och med referensgrupper som gavs möjlighet att påverka föreställningarna i produktionsfaserna. Premiären av *Farligt* låg tidigt på våren och ett stort antal spelningar genomfördes. De flesta kommuner tog sedan beslut om att stoppa fysiska föreställningar och en filmad version togs därför fram och erbjöds skolor.

Den internationella dockteaterfestivalen *Pegasus Family*, arrangerad av Staffan Björklunds teater, fick 2020 genomföras i digital form. På grund av pandemin ändrades den också till att endast innehålla i den egna teaterns föreställningar. Efter föreställningarna kunde intresserad publik hämta material, inspiration och instruktioner för att göra egna dockor, skapa små föreställningar som de själva filmade och som lades ut på teaterns hemsida. Staffan Björklunds teater arrangerade under året också fyra internationella dockteaterdagar på Barnens scen i Malmö och spelade på egen scen för barnfamiljer, men färre föreställningar och med lägre publiksiffror än tidigare år.

Precis som andra scenkonstverksamheter fick Skillinge Teater ställa om och skjuta fram planerad verksamhet. Det gällde inte minst den stora sommarproduktionen *Hamlet* vars premiär flyttades fram ett år. I stället skapade teatern smittsäkra produktioner, bland annat ljudvandringen *30.000 dagar – livet en vandring*, där publiken som bokades in på olika starttider utrustades med hörlurar och spelare. I en tredimensionell verklighetstrogen ljudbild kunde besökaren sedan på sin vandring genom Skillinge lyssna till en historisk berättelse om fiskarfamiljernas liv. Under fem lördagar med kulturworkshopar erbjöds också utomhus konsert, skrifvarworkshop, sångworkshop, målarworkshop och linedance. En kort period kunde teatern också erbjuda VR-produktionen *Det glömdas trädgård* för skolklasser i Simrishamn.

Moomsteatern hade inte samma möjligheter genomföra omställningar eller digitalisering av verksamheten, då delar av deras publik inte har större vana vid att använda digital kommunikation. Skådespelare i ensemblen tillhörde också olika riskgrupper. Teatern kunde genomföra föreställningen *Det bor en prinsessa på månen faktiskt* som spelades under hösten för barn i åldern 5–6 år, men med endast mindre grupper i publiken. Ett flertal barn inom särskola fick då möjlighet att uppleva föreställningen live. Under verksamhetsåret genomfördes också Kreativa Europa-projektet *Ready for change* med representanter från Sverige, Polen och Irland. Moomsteatern arrangerade då ett större nätverksmöte för samtliga partners och inbjudna externa gäster med fokus på frågan vad som krävs för att den övriga professionella scenkonsten ska anställa skådespelare med funktionsvariationer.

Dansverksamhet

Trots pandemin kunde Skånes Dansteater genomföra ett förhållandevis stort antal föreställningar och andra aktiviteter, men färre än vad som planerats. På grund av restriktionerna var dock publikantalet och deltagare i olika aktiviteter färre. Två föreställningsperioder ställas in helt, *Second Landscape* under våren och i december *Snapshots of a crowd*, som i stället kunde tillgängliggöras digitalt. I samarbete med lokala frilansande filmskapare och tonsättare producerades också fem korta dansfilmer som distribuerades fritt på webben. Genom konceptet *#Dayglow* genomfördes program med dans utomhus på äldreboenden, i parker, på gator, innergårdar och andra platser, med en bred och mångfacetterad publik. Fysiska workshoppar fick ersättas med digitala. *SWOP-workshoppar* för nyanlända och samarbetet med Bästa Sommaren erbjöds däremot utomhus och workshopparna kopplade till föreställningar gavs live, både för *Djurens karneval* på skoltid och *Sunday-workshoppar* utanför skoltid.

För Memory Wax, det enda producerande fria danskompaniet i Skåne, innebar året också flera inställda föreställningar och uppskjutna samarbeten. Workshoppar digitalt och utomhus kunde ersätta delar av verksamheten. Under sommaren genomfördes också workshoppar på fritidsskolor och Memory Wax kunde även erbjuda en turnérepertoar bestående av två föreställningar för barn, *Claro scuro* och *ABC*. Internationellt kunde deras samarbete med det kubanska danskompaniet Danza Teatro Retazos fortsätta trots de försvårande omständigheterna med reserestriktioner.

Trots restriktioner kunde Dansstationen genomföra aktiviteter inom sina tre olika verksamhetsgrenar: barn och ungdomsfestivalen *SALTO!*, egenproduktioner genom Turnékompaniet och gästspel. Inom ramen för *SALTO!* kunde samma antal föreställningar presenteras för barn och unga och i lika många kommuner som förgående år. Publikantalet var dock lägre än tidigare. Turnékompaniet hade tre föreställningar på repertoaren varav en nyproduktion, *Hela sanningen*. Delar av turnéerna fick dock avbrytas på

grund av pandemin. För gästspel fick stora delar av programmet flyttas fram eller ställas in helt, särskilt de planerade internationella gästspelen. Under perioder med lättnader i restriktionerna kunde dock vissa gästspel genomföras på Palladium. Vissa föreställningar streamades också och gjordes tillgängliga digitalt.

Liksom många andra verksamheter fick Karavan ställa om sin verksamhet. Den dagliga träningen för professionella cirkusartister kunde dock upprätthållas som planerat i samarbete med Manegen, centrumbildning för cirkus. För den utåtriktade verksamheten kunde den egna föreställningen *Grenen vi sitter på* produceras och presenteras precis innan pandemin gick in i sin andra fas och restriktionerna skärptes igen i slutet av november. Extern verksamhet i form av kurser, workshops och den öppna träningen fick annars antingen ställas in, flyttats fram eller genomföras i mindre skala.

Genom sin lokalisering till Knislinge är Milvus Artistic Research (MARC) en utanför städerna etablerat professionell dansverksamhet och residensplattform. Trots pandemin kunde flera residensperioder genomföras med såväl regionalt baserade danskonstnärer som personer från övriga Sverige och internationella gäster. Flertalet konstnärer bidrog också med presentationer för publik, workshopar och seminarier. Bland annat fick barn möjlighet att delta i olika dansworkshopar.

Övrig scenkonstverksamhet

För Riksteatern Skåne hade pandemin en stor påverkan på verksamheten, då såväl de arrangerande riksteaterföreningarna som skolornas möjligheter att arrangera scenkonstföreställningar begränsades. Både arrangörsstödet och scenkonstsubventionerna anpassades för att i så hög utsträckning som möjligt lindra effekterna av pandemin. Antalet offentliga arrangemang minskade dock med 60 procent och publiksiffrorna med upp till 80 procent. För antal skolföreställningar med regionala scenkonstsubventioner kunde konstateras en minskning med 25 procent och med ca 60 procent färre barn och unga än jämförbara år. Riksteaterns förmedlingsarbete sker främst genom olika utbudsdagar, men den stora utbudsdag som skulle arrangerats i mars tillsammans med riksteaterföreningar i de sju södra regionerna fick ställas in med kort varsel. Däremot kunde höstens utbudsdagar för barn och unga genomföras i ett hybridformat. Tillsammans med Teatercentrum och Danscentrum testades också nya digitala mötesplatser som ett led i arbetet med att utveckla nya modeller för samverkan mellan producenter och arrangörer.

Bibu är ett flerdagars branschmöte för verksamheter som arbetar med scenkonst för barn och unga. Biennalen utgör också en mötesplats för tjänstepersoner och pedagoger, arrangörer och lärare på alla stadier från förskola till gymnasienivå. Under första kvartalet av året fortlöpte arbete med att planera och producera för den nationella scenkonstbiennalen. En

vecka efter att biljetterna släppts i mars ställdes dock festivalen in, då restriktioner omöjliggjorde ett genomförande och beslut togs om att inte ställa om till en digital version.

Drömmarnas hus arbetade under året för att kunna erbjuda så säkra arrangemang som möjligt med utomhuspedagogik och alternativa workshopar för barn och unga. En lokal ökad efterfrågan på kurser eftermiddagar och kvällen, från barn och unga i Rosengård, noterades också. I Barnens skulpturpark kunde barn fortsätta genomföra guidningar men många av Drömmarnas hus arrangemang fick också ställas in eller skjutas upp. Samtidigt hittade verksamheten nya nya samarbetspartner inom såväl kulturliv, näringsliv och som ideella sektorn. Satsningar gjordes också på ökad digital kompetens och kompetensutveckling kring huspedagogik.

I början av mars infördes besöksförbud på sjukhusen, vilket gjorde att Clownronden fick ställa om sin verksamhet. Man förberedde för videosamtal med barn och vårdnadshavare på samma sätt som flera andra sjukhusclowner, men då klartecken från Region Skåne dröjde, kunde samtalen starta först i slutet av september. Som komplement fokuserade man också på livesändningar på Facebook och produktion av filmer för andra sociala kanaler. I maj inleddes utomhusbesök på sjukhusområdet på SUS i Lund och så småningom även i Malmö. Under tidig höst kunde Clownronden sedan också återgå till ordinarie verksamhet på de mindre sjukhusen i Helsingborg, Kristianstad och Ystad. Clownronden var under året också värd för ett större digitalt möte med det relativt nystartade nationella för sjukhusclowner.

Inkonst, ett mångdisciplinärt kulturhus, arrangerar och samproducerar internationell och nationell samtida scenkonst och musik, och arbetar för att utveckla samarbete mellan scenkonst, musik och övriga konstområden. Under året fick stora delar av verksamheten ställas om och en rad digitala produktioner genomfördes, både som streamade och som videoproduktioner. I stället för klubbar erbjöds musikarrangemang i baren, och samtalskvällar med temat *Det nya normala* arrangerades och förmedlades digitalt. Från att tidigare främst varit en musikscen för det internationella, flyttades fokus till det lokala, nationella och nordiska. Satsning på bildkonst gjordes i samarbete med ett lokalt galleri. Alla arrangemang med internationella artister fick ställas in och den internationella elektroniska musikfestivalen *Intonal* flyttades fram ett flertal gånger. för att slutligen bli inställd.

ShareMusic & Performing Arts arbetar brett med alla konst- och kulturområden utifrån ett rättighetsperspektiv och allas rätt att uttrycka sig konstnärligt oavsett funktionsförmåga. Med målgrupper som dels tillhörde olika riskgrupper, dels har särskilda behov för delaktighet digitalt kom verksamheten att påverkas mycket av pandemin. Projektet *Rapport från*

(ständig) isolering syftade därför till att lyfta personer som på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom blev särskilt isolerade under pandemin. De digitala workshopparna med dans, musik, text, figurteater och foto/film leddes av professionella utövare inom respektive område. I sin roll som kunskapscenter bygger ShareMusic verksamhet på samarbete och samverkan med andra organisationer och under året in gick verksamheten in i ett konstnärligt utvecklingsarbete tillsammans med bland andra Musik i Syd/Musica Vitae, Skånes Dansteater och Moomsteatern för att skapa nya möjligheter för ett professionellt kulturliv där olikheter ska ses som en konstnärlig resurs.

För Skådebanan kom biljettförmedlingen gentemot medlemsorganisationer och kulturombud att avstanna helt efter att restriktioner infördes och kulturinstitutioner stängde ner. Med målgrupper som står långt från kulturlivet, fick också mycket verksamhet som ofta består av fysiska möten, ställas in eller skjutas upp. Utökad arbete i sociala medier, en omarbetad hemsida ett nyhetsbrev och spotify-lista med speglingar av föreställningar till vilka man brukar förmedla biljetter till genrep, blev några av insatserna för att stärka verksamheten.

Centrumbildningar och stödstruktur

Målgruppen för Danscentrum Syd är professionellt verksamma danskonstnärerna i södra Sverige. De representerar därmed ett stort antal fria danskonstnärer som också drabbades hårt av pandemin, inte minst ekonomiskt. Arbetet med att stötta de producerande medlemmarna med såväl ansökningsarbete som förmedling stod därför särskilt i fokus under året, och en ökning av medlemsantalet kunde också konstateras. Danscentrum inrättade också residens med tillhörande stipendium, och arvoden för de anlitade danspedagogerna i daglig träning höjdes. Trots de restriktioner som rådde för hur många som kunde delta i den dagliga träningen ökade det totala antalet markant.

För Teatercentrum södra regionen blev stödet till medlemmar i hur avtal skulle tolkas vid inställda, framskjuta eller nedlagda föreställningen, en särskilt viktig insats. Strax efter att restriktioner infördes arrangerades också *Stjärnkalaset 2020*, en utbudsdag för arrangörer i Skåne. Från de större kommunerna deltog även elever som medverkar i urvalet av skolornas kommande beställningar. Normalt säljs ett par hundra föreställningar efter en utbudsdag, men skolorna kom under återstoden av året att reducera eller avstå helt från bokningar.

Musikcentrum Syd hade 2020 en viktig roll för att stötta medlemmar och frilandsmarknaden inom musikområdet genom förmedling, samordning och kompetensutveckling. Alla aktiviteter syftade till att stärka musiker inom entreprenörskap, konstnärlig utveckling, kommunikation och innovation. Under 2020 byggdes också Musikcentrums kunskapsbank successivt ut, ett

material som medlemmarna kan nå via den interna hemsidan. Tidigare digitaliseringsprojekt inom film och rörlig bild gav också många frilansande musiker möjlighet att få hjälp och stöttning i streamingteknik och andra digitala verktyg för att möta en publik.

Skånsk Live är en resurs för musikarrangörer inom främst pop och rock. Med medlemmar som drabbades mycket hårt av pandemin hade verksamheten under året en viktig roll genom att stötta, coacha och på andra sätt vara en samtalspart för musikarrangörer och andra aktörer inom evenemangsbranschen. Samverkan och kompetensutveckling skedde bland annat genom nätverksträffar, möten och samarbetsprojekt mellan arrangörer och städer respektive kommuner. Ett digitalt hackathon kring framtidens evenemang genomfördes också under sommaren, där många arrangörer i Skåne deltog.

Kulturarv

Regionala museer

Malmö Museer arbetade under året med samtidsdokumentationer om pandemins påverkan på staden och dess medborgare. Museet prövade här nya insamlings- och intervjumetoder för att engagera enskilda individer att bidra med bilder och berättelser om vad som hände i staden under pandemin. Vidare samlade museet in berättelser från småföretagare och bilder och kommentarer från personer som arbetade från sina hemmakontor. Dessutom gjordes, i samarbete med äldreboenden, intervjuer med de vårdtagare som under våren drabbades av besöksförbud. I sin verksamhet satsade museet vidare under året på utveckling av digitala format, och genom lanseringen av *Malmö Museer hemifrån* på webben gavs möjlighet att se utställningar, ta del av föredrag och workshopar och titta in i samlingarna. Vidare publicerades kortfilmer och föredrag streamades via olika digitala kanaler. Utställningen *Antropocen*, där konstnärer genom fotografi, film, augmented reality och vetenskaplig forskning visar hur mänskligheten förändrar planeten för alltid kunde öppna redan i början av året. Flera andra utställningsprojekt fick däremot flyttas fram. Museet erbjöd aktiviteter på alla lov och ställde dessutom om till digital produktion med inriktning mot unga och deras föräldrar.

Regionmuseet Kristianstad (nu Regionmuseet Skåne) kunde under året genomföra såväl permanenta som tillfälliga utställningar, men flertalet visningar, pedagogiska program, workshopar och föreläsningar fick ställas in. En av utställningarna var *Husmoderns tid*, som visade mycket av kvinnors arbete i hemmet med fokus på frågor kring bland annat könsroller och arbetsfördelning. Planerad programverksamhet i anslutning till utställningen, som till exempel danskurs och uppvisning av 50-talsbilar, fick däremot utgå. För att fortsätta tillgängliggöra kulturarvet och samlingarna genomförde museet under året även digitala aktiviteter, bland annat pubquiz

på 50-talstema. För skolor erbjöds också digitala program, till exempel som film. Under sommaren arrangerades också tidsresor för barn, där små grupper av barn fick resa tillbaka i tiden tillsammans med en pedagog. I anslutning till en arkeologisk utgrävning kunde också ett pedagogiskt program genomföras för skolor i närområdet. Aktiviteter under höstlovet och jullovet ställdes däremot in, då hade museet helt stängt på grund av pandemin.

Året inleddes för Kultur i Lund med goda besökssiffror. När restriktioner infördes prioriterade museet att hålla öppet så långt möjligt, med bland annat förbokningar och arrangemang utomhus. Pandemin påverkade dock direkt besökssiffrorna. Under sommaren uppgick besöken till ungefär hälften av det normala, samtidigt noterades en ökning av antalet besökare vid Kulturens Östarp, även utanför öppettiderna. Av utställningar under året kan nämnas *Tilt! – flipperspelens kultur och historia* och *Mopeden – en svensk design-historia*, med ett föremål i centrum som på några år förvandlades från bruksföremål till modesak med starkt symbolvärde. Båda utställningarna gav inblick i såväl designhistoria som ungdomskultur. Utställningen *Husmöten – Roger Marmdal tecknar hus i Lund* producerades i samarbete med Kulturcentrum Skåne, ett utåtriktat regionalt centrum för musik, teater och konst med aktiviteter för personer med intellektuella eller kognitiva funktionsvarianter. Särskilt videomaterial lades ut på hemsidan för att tillgängliggöra utställningen under pandemin. För lekutställningen *Elsa Beskows sagovärld* beslutades om en förlängning på ytterligare ett år. Museets programverksamhet fick under året ställas om med digitala insatser, men programpunkter blev också helt inställda. Program genomfördes på såväl sportlovet som höstlovet. Nationaldagsfirande, midsommarfirande och julverksamhet fick däremot utgå. Pedagoger medverkade i stället i digitala julvisningar. Ekonomiskt påverkades Kulturen under året också av att restauratören gick i konkurs.

Museer med kulturpedagogiskt uppdrag

Åtta museer fick verksamhetsbidrag 2020 för sitt pedagogiska arbete, med särskild inriktning på barn och unga. Många av museerna var också delvis stängda, samtidigt som skolor i flera fall inte fick besöka kulturinstitutioner eller ta emot externa besök. Omställning till verksamhet digital blev därför omfattande.

Glimmingehus har normalt skolbesök från så gott som alla skånska kommuner, men museet blev stängt under en stor del av säsongen eller fick begränsade öppettider. Såväl föreläsningar riktade till en bredare publik som skolprogram ställdes därför om till digitala format, som till exempel livesändningarna till skolor där en pedagog medverkade tillsammans med förinspelade filmer. En digital 3D- modell av själva borgen togs också fram. För Klostret i Ystad blev de flesta de planerade satsningar och arrangemang också inställda eller avbokade på grund av pandemin. Museet fick också

hålla stängt stora delar av året på grund av en renovering, då höga halter av DDT konstaterats i delar av byggnaden. En av satsningar under året var *Arkeolog på besök*, där museets personal besökte skolor.

Trelleborgs museum kunde konstatera att den yngre publiken till stora delar uteblev under året, dels beroende på skolornas restriktioner samtidigt som museet under året också var delvis stängd. Barn och unga var dock fortsatt prioriterade i verksamheten, med merparten av aktiviteterna riktade till målgruppen.

Helsingborgs museer hade fler besökare än normalt som tog sig till utomhusmiljöerna på Fredriksdal, även utanför högsäsong. Museets uppsökande pedagogiska verksamhet fick däremot begränsas. Mycket av verksamheten ställdes också om till digitala kanaler och arrangemang som normalt är endagsarrangemang gjordes om till temamånad eller temavecka. För Statarmuseet var 2020 däremot ett bekymmersamt år med nedstängning, permitteringar och minskning av personalstyrkan. Verksamheten fick gå sparlåga med fokus på de bokningar som gjordes av skolklasser en verksamhet som också fick upphöra i slutet av året.

Landskrona museum ställde som många andra också om till digital pedagogik. Museet var stängt under delar av året och kunde inte heller ta emot skolklasser i samma omfattning som vanligt. Pysselverkstaden var också stängd under stora delar av året. I stället genomfördes pop-uppverksamhet i parken och på olika ställen i staden och pysselpåsar delades ut. Även Österlens museum hade pysselpåsar som delades ut till barn vid påsk och jul. Skolverksamheten fick annars till stora delar ligga nere men olika digitala lösningar som ”månades Skrabba” och ”veckans Skrabba” med olika teman var ett av sätten. Museet hade öppet delar av året med många besök under sommarmånaderna.

Historiska museet vid Lunds universitet gav också yngre barn i närområdet möjlighet att på ett pandemisäkert sätt hämta en aktivitetspåse med material för fördjupning och eget skapande kopplat till samlingarna och utställningar. Museet fortsatte utveckla skolprogrammet och anpassa visningarna för barn och unga med till exempel 3D-printade kopior av föremål som man också ska kunna känna på. Flera av de webbguidningar med visningar och miniföreläsningar som museet producerade för sociala medier kunde också användas av lärare i klassrummen.

Kulturarvsförbund

Fyra kulturarvsförbund som utgör paraplyorganisationer för sina respektive medlemmar fick verksamhetsbidrag 2020.

Skånes Hembygdsförbund hade under året många medlemsföreningar som fick se sina intäkter drastiskt minska under den pågående pandemi. Vissa besöksmål kunde dock hållas öppna under sommaren. Hembygdsförbundet

arbetar vanligen tillsammans med föreningarna i fortbildningsinsatser, rådgivning och längre projekt för att utveckla den pedagogiska verksamheten. Under 2020 fick dessa insatser nästan uteslutande genomförts digitalt. Andra föredrag, kurser och arrangemang fick även de ske digitalt och till exempel läggas ut på YouTube. För den digitala omställningen kunde erfarenheter från projekt som *Tidsmaskinen* och dess efterträdare *Shuttle* tas tillvara, också ute hos föreningarna.

För Skånes hemslöjdsförbund var flera öppna aktiviteter svåra att genomföra och de kom därför att ställas in. Under perioder med lägre smitta kunde dock vissa arrangemang genomföras, som till exempel familjedag kring trä och täljning, skapande skola-projekt för förskolor och kurser i silversmide för romska ungdomar. Den uppsökande programverksamheten upphöra annars princip och ersattes med digitala alternativ, vilket kom att gälla även olika möten, seminarier, fortbildningar och konferenser. Den publika verksamheten delades upp i en fysisk version och en digital, vilket gav fler möjlighet att delta. Hemslöjdens butik kunde vara öppen hela året och de två utställningarna hade också många besökare. Däremot kunde hemslöjdsförbundet, som genom sina kurser vanligen är en stor arbetsgivare, inte anlita för hantverkare och konstnärer i samma utsträckning som tidigare år.

Skånes Arkivförbund och Skånes Näringslivsarkivet kunde fortsätta att ta emot, förteckna och arkivera material från medlemmar och företagsarkiv. Näringslivsarkivet fick bland annat införliva ett omfattande arkiv från nedlagda Findus i Bjuv. Däremot påverkades i hög grad de båda arkivens utåtriktade verksamheter, däribland den arkivpedagogiska verksamheten med fokus på barn och unga. Arkivförbundet kunde genomföra delar av programverksamheten digitalt, medan annat fick ställas in. Så kallade arkivväskor med kopior av arkivdokument och tillhörande studieuppgifter med olika teman lånades ut gratis vid flera tillfällen till skolor i fem kommuner. I juni påbörjade också Arkivförbundet tillsammans med Regionmuseet, Trelleborgs museer och Skånes hembygdsförbund ett nytt förmedlingsprojekt, *På varje plats – kulturpedagogik för barn och unga i Skåne*. Projektet är inriktat på kommuner som saknar regionalt finansierade kulturarvsinstitutioner.

Folkbildning

Studieförbund och föreningar

Verksamhetsbidrag utgick 2020 till studieförbundens tio regionala verksamheter, två föreningar som arbetar för studieförbund och folkhögskolor i Skåne samt till Skånes föreläsningsföreningars intresseorganisation. Den samverkan som äger rum mellan Region Skåne och folkbildningen bygger på pågående dialog inom ramen för modellen för bidrag till studieförbunden men också på de mer övergripande

överenskommelserna: *Överenskommelse om samverkan mellan Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne och Idéburen sektor i Skåne* och *Överenskommelsen mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne*. Båda är unika för Sverige och skapar en långsiktig övergripande dialog och målriktning för samverkan. Inom ramen för det årliga temat *Studieförbundens demokratiska uppdrag i en digital samtid* genomfördes också olika insatser. Nämnas kan skrivarcirklar för alzheimersjuka och för anhöriga, digital utbildning för personer med kognitiva nedsatt förmåga och stöd till föräldrar som behövt hjälpa sina barn med hemstudier.

Studieförbunden hade under året tillsammans verksamhet i alla de skånska kommunerna. De bedriver också en fortgående verksamhet i de större städernas ytterområden och i andra särskilt utsatta områden och arbetar för att nå korttidsutbildade. Verksamhet som i grunden bygger på det personliga mötet drabbades emellertid hårt av pandemin. Det gällde studiecirklar, andra formerna av folkbildning och olika kulturarrangemang. Samtliga studieförbund gjorde dock en snabb omställning till digital format och i den mån det gick genomfördes också verksamhet i större lokaler eller arrangemang utomhus. Till exempel kunde en del orkesterverksamhet genomföras utomhus under sommaren, en verksamhet som annars fick ligga nere.

För att underlätta för så många som möjligt att delta när folkbildningsverksamheten övergick till att bli digital under stora delar av året erbjöds också support. Många studieförbund genomförde även kompetensutvecklingsinsatser för personal, cirkelledare och förtroendevalda. Förutsättningar fanns också i den infrastruktur som studieförbunden byggt upp redan före pandemin, i form av tekniska plattformar och kompetenshöjande insatser.

Trots omställningarna blev det under året i princip en halvering av studieförbundens verksamhet, särskilt för den öppna kursverksamheten. Större delen av ungdomsverksamheten kunde dock fortgå, förutom festivalerna och andra stora mötesplatser. Samtidigt innebar pandemin att verksamhet med inriktning på äldre och nyanlända försvårades, bland annat beroende på målgruppernas tillgång till tekniska utrustning och digital kompetens. Utbildningsinsatser försvårades också av restriktioner för fysiska möten, vissa insatser kunde dock genomföras när större lokaler fanns att tillgå. Samtidigt kom nya deltagare med teknisk utrustning och kompetens i kontakt med studieförbundens verksamhet genom det digitala utbudet. Det digitala formatet gav också ökade möjligheter för till exempel personer med fysiska funktionsnedsättningar att kunna delta utan att behöva lämna bostaden.

Verksamhetsåret 2020 präglades, förutom av pandemin, för folkbildningsområdet även av utredningar kopplade till felaktigt registrerad

verksamhet både i Skåne och på andra håll i Sverige. En omfattande utökad översyn genomfördes också på uppdrag av Folkbildningsrådet.

För Skånes föreläsningssammanslagningars intresseorganisation fick i princip all verksamhet ställas in under 2020. Föreläsningssammanslagningarna drivs och besöks i huvudsak av äldre vilket tillsammans med de allmänna restriktionerna påverkade verksamheterna. Även bristen på bredbandsutbyggnad är ett problem för medborgare på landsbygden.

Internationalisering

Stödfunktion

Trans Europe Halles – International Resource Office är en stödfunktion i internationaliseringsarbetet för i första hand kulturverksamheter med regionalt verksamhets- eller projektstöd. Arbetet fortgick under året med konsultationer, informationsträffar och direkta samarbeten. Digitala strategier som webinarier och IRO-podden utvecklades och antalet följare på Facebook-sidan ökade med 50 procent.

Nationella minoriteter

Romska Kulturcentret i Malmö ska i samverkan med andra kulturinstitutioner i Skåne främja och synliggöra romsk kultur, främst mot målgruppen barn och unga. Verksamhet i normal omfattning, med till exempel skolbesök, kunde bedrivas under årets första månader, därefter kom den att kraftigt begränsas av pandemin. Besök avbokades, den egna lokalen stängdes och arrangemang kunde i mindre utsträckning ställas om till digitala kanaler. Under sommarmånaderna visades utställningen ”Romska smycken” och den romska vagnen på Österlens museum. Året präglades också av ombildning av föreningen samt juridiska och ekonomiska ärenden.